

Odporovacie súvetia

Vypracovala: Mgr. Monika Koncošová

Odporovacie súvetie - je spojenie dvoch viet, ktorých obsahy si významovo odporujú. Spájajú sa spojkami: a, ale, no, lež, avšak, len

spájacími výrazmi: ale predsa, jednako, a napriek tomu, lenže,...

Príklady:

Odporovacie súvetie so spojkou ale:

Bolo slnečno, ale fúkal silný vietor.

Prišiel, ale bolo neskoro.

Naučil sa, ale nezvládol písomnú časť skúšky.

Zavolať, ale neprišiel.

Jano zakričal, ale Peter ho vôbec nepočul.

Učiteľke sa ospravedlnil, ale ona jeho ospravedlnenie neprijala.

Mama mu vyžehlila oblečenie, ale on si zobral iné.

Veľmi sa ľúbili, ale aj tak boli hádky u nich na dennom poriadku.

Starala sa o záhradku, ale predsa jej kvietky vyhynuli.

Usmievala sa, ale oči mala smutné.

Rozmýšľal som, ale odpoveď som nenašiel.

Prišiel sa napiť vody, ale voda bola studená.

Je pekne, ale fúka silný vietor.

Poctivo sa pripravovala na skúšku, ale jednotku nedostala.

Odporovacie súvetie so spojkou no:

Veľa hovoríte, no málo robíte.

Veľa pracujete, no málo oddychujete.

Utekali, no nedobehli ich.

Vyšli do lesa, no hríby nenašli.

Našli veľa malín, no nič nenaoberali.

Jana spadol, no neplakal.

Bojoval, no víťazstvo nezískal.

Na dvore mali pieskovisko, no deti sa v ňom nehrali.

Spísali sme si všetky dôvody, no nezhodli sme sa na príčine.

Dostali sme ponuku, no zájazd sme si nevybrali.

Pozrela dnu, no nič nevidela.

V princípe s ním môžem súhlasiť, no v dvoch bodoch s ním nesúhlasím.

Odporovacie súvetie so spojkou lenže:

Učil sa tri hodiny, lenže jednotku nedostal.

Mal ochranný plášť, lenže nohy mu neochránil.

Kúpil si nové topánky, lenže farbu neodhadol.

Celý deň študovala, lenže učiteľke sa jej odpoveď nepáčila.

Navštívil Taliansko, lenže do Ríma sa nedostal.

Chceli vystúpiť ešte vyššie, lenže dážď im to prekazil.

Napísal novú knihu, lenže úspech sa nedostavil.

Cvičil každý deň, lenže kilá nestrácal.

Napil sa čistej vody, lenže úľava neprišla.

Síce zavolať, lenže telefón mu nikto nezdvihol.

Nemal rád halušky, lenže varil ich rád.

Ďalšie príklady:

Dával si pozor, no jednako si zlomil nohu.

Umýval si zuby, no jednako mal veľa kazov.

Podala mu ruku, avšak hneď ju odtiahla.

Mäso piekla dlho, avšak stále bolo nedopečené.

.Veľa trénoval, a jednako sa mu príliš nedarilo.

Veľa sa učila, a jednako mala zlé výsledky.

Rada varí, avšak nerada umýva riad.

Kladiem otázky, avšak odpovede na ne nehľadám.

Cvičím, a jednako neustále priberám.

Precvičte si:

1. V texte podčiarknite odporovacie súvetia:

Nebola pekná, ba až vyzerala ako strašiak. Dnes padal hustý sneh, ale hneď všetko mrzlo. Najprv sa zasmiali deti a potom sa zasmial aj učiteľ. Vlastníctvo pustoší dušu človeka, ba mení ho na otroka. Dobré zrno zostane, ale plevu uchyťí vietor. Hlasujete za mier alebo ste za vojnu. Rada by som ťa navštívila, no nemám teraz čas. Umývala ovocie a ukladala ho do pohárov. Mala rada zvieratá, avšak pavúkov sa bála. Alebo prídem alebo napíšem. Unavila sa a rýchlo zaspala. O šiestej prídem za tebou, ba aj večeru ti prinesiem. Nemôžem s ním súhlasiť vo všetkých bodoch, ale v dvoch má pravdu. Alebo prídeš domov, alebo tam budeš upratovať. Buď ma budeš poslúchať, alebo dostaneš výprask.

2. Doplňte odporovacie súvetie:

Zahráli sme si futbal, ale...

Naučil sa dobre pravopis, avšak...

Boli zbalení, ale...

Namaľovali svoju izbu, lenže...

Evka nás prišla navštíviť, lenže....

Nemohla som mu zatelefonovať, ale...

Veľmi rada varí, ale...

Správne odpovede:

Nebola pekná, ba až vyzerala ako strašiak. Dnes padal hustý sneh, ale hneď všetko mrzlo. Najprv sa zasmiali deti a potom sa zasmial aj učiteľ. Vlastníctvo pustoší dušu človeka, ba mení ho na otroka. Dobré zrno zostane, ale plevu uchyťí vietor. Hlasujete za mier alebo ste za vojnu. Rada by som ťa navštívila, no nemám teraz čas. Umývala ovocie a ukladala ho do pohárov. Mala rada zvieratá, avšak pavúkov sa bála. Alebo prídem alebo napíšem. Unavila sa a rýchlo zaspala. O šiestej prídem za tebou, ba aj večeru ti prinesiem. Nemôžem s ním súhlasiť vo všetkých bodoch, ale v dvoch má pravdu. Alebo prídeš domov, alebo tam budeš upratovať. Buď ma budeš poslúchať, alebo dostaneš výprask.

Použitá literatúra:

CALTÍKOVÁ, M., TARÁBEK, J.: Prehľad gramatiky a pravopisu slovenského jazyka. 4. vyd. 2009. Didaktis Bratislava. ISBN 978-80-89160-66-2

HINCOVÁ, K., HÚSKOVÁ, A.: Slovenský jazyk pre 1. – 4. ročník stredných škôl. 2. vyd. 2009. SPN Bratislava. ISBN 978-80-10-01772-0

SLOVENČINA NA DLANI. 1. vyd. 2001. Príroda Bratislava. ISBN 80-07-00362-2

TESTY 2007 – SLOVENSKÝ JAZYK. 1. vyd. 2006. Didaktis Bratislava. ISBN 80-89160-39-5

ZBIERKA ZO SLOVENSKÉHO JAZYKA. 3. vyd. 1993. Didaktis Bratislava. ISBN 80-85456-27-3

Súkromné materiály autorky